

Šel jsem tudy už mnohokrát, ale teprve teď jsem si všiml...

Chodíval jsem tudy do práce. Byla to novější cesta, tu starou museli zrušit kvůli stížnostem od obyvatelstva, které si neustále nařikalo na kola zničená od výmolů. Ta původní cesta se vinula několik set metrů dál. I přesto, že po ní nic nezbylo, poznal jsem to podle sochy, co u ní stávala. Vždy mne fascinovaly sochy a jiná umělecká díla a tuhle jsem měl nejradši. Mohla to být socha nějakého generála či šlechtice, nebylo to z dálky moc poznat. Ani mě to tolik nezajímalo, důležitější byla jemnost té práce a autorův smysl pro detail. I když to bylo celkem daleko, mohl jsem na díle snadno rozeznat obličej. Často jsem přemýšlel o tom, že sejdu z cesty, a prohlédnu si jej z blízka. Dnes jsem se k tomu konečně odhodlal.

„Je to jen socha, přece kvůli takové hlouposti nezmeškáš začátek směny,“ říkal jsem sám sobě, ale už tehdy jsem věděl, že do práce nepřijdu včas. Já jsem jen chtěl blíže poznat toho člověka, který mne sleduje od mých mladých let. Ať už jsem šel do roboty nebo domů, on tady tiše stál a sledoval moje kroky. A dnes jsem tu před ním stál, poprvé za to čtvrt století. Neměl žádný štítek, cedulku ani podstavec s vytesaným jménem, a proto jsem se zeptal, jako bych snad čekal, že se dočkám odpovědi: „Kdo jsi a kdo tě z toho kamene vytesal?“ Přejížděl jsem prsty po vráskách v jeho obličejí, po záhybech jeho košile. Byla to skutečně precizní práce, vypadal jako živý. Dokonce jsem se cítil špatně za moje zaujetí, ale obdiv k umění přece není hřích, ne? Nicméně tehdy jsem si poprvé za ta léta všimnul, že v ruce drží pohár. Těžko říct, jestli tam předtím nebyl, nebo to bylo tou dálkou, ale jedno vím jistě. Určitě nepatří originálně k té soše. Myslel jsem, že nějaký vtipálek chtěl označit dotyčného za pijana. Byla to pravda? Možná, ale já vám to dosvědčit nemohu. To by mohl snad jedině on sám, ale nemyslím si, že by se chtěl nějak moc svěřovat.

Já jsem mu ten pohár vzal. Nebyl zrezivělý a měl zlatavou barvu. Za tu dobu, co pracuji v dolech, jsem byl schopný poznat, že se nejedná o pravé zlato. Někdo by však nemusel mít tak velké zkušenosti s cennými kovy jako já, možná bych ho i prodal nějakému hlupákovi. I když jsem se cítil špatně jen za okradení sochy, nebyl by to první podvod v mém mizerném životě. Jak nad tím teď tak přemýšlím, asi jsem ani neměl v plánu ho prodat. Mohl jsem se s ním chlubit sousedům, nebo jsem jej mohl věnovat své ženě, kdybych se v budoucnu ještě oženil. Ta šance asi byla mizivá, ale nikdy nevíte, kam vás cesty osudu zavedou. Bylo na čase vyrazit. Že přijdu pozdě, bylo již nad slunce jasné, navíc začalo pršet. V šachtách je sama o sobě zima, nemohl jsem si dovolit být promočený na kost. Naposledy jsem se podíval na vlastníka číše, kterou jsem držel ve své levé ruce. Dešťové kapky ladně stékaly po jeho tvářích, jako by to byly jeho slzy. Otočil jsem se, strčil pohár do tašky a vrátil se na svoji vytyčenou trasu. Zbýval mi ještě kus cesty. Tiše jsem doufal, že mi někdo půjčí suché oblečení.

Dorazil jsem do lomu. Z mé pozice nebyl vchod do šachty vidět, bylo tam jakési shromáždění. Jediný zaměstnanec dolů, kterého jsem v tom shluku lidí viděl, byla Cassidy. Byla mnohem vyšší než já a měla svaly, které by jí průměrný muž jako třeba já mohl závidět. Asi hlavně proto pracovala v dolech. Chlapi už ji ani nevnímali jako tu něžnou bytost, kterou nazýváme žena. Těžko říct, jestli jí to vadilo. Většinu času se stejně bavila se mnou, Farnsworthem nebo Danou. Byli jsme sehraná trojka, Cassidy, Farnsworth a já. Tohle bylo poprvé za ty roky, co jsem ji viděl brečet. Tehdy mi došlo, co se stalo. Nebyl jsem zrovna empatický člověk, první věc, která my přišla na mysl, byl strach o můj majetek. Tehdy mě Cassidy uviděla a rozběhla se mým směrem. Bylo obecně známo, že by dokázala zlámat člověku všechny kosti v těle jediným objetím, ale já ji znal, neublížila by ani mouše. Ale i tak to bylo nepříjemné, nechat se skoro rozmačkat ženou dvakrát větší než je kdokoli z mých přátel. A ještě jí zbude síla na to, aby mne zdvihla ze země jako bych nevážil víc než pírkó. „Ani nevíš, jak ráda tě vidím,“ zasmála se Cassidy skrze slzy. „Ale moc to nepřeháněj,“ řekl jsem přiškrceným hlasem, „nechceš přece rozmačkat dalšího horníka.“ Pustila mě na zem a zamračila se: „O tomhle už nežertuj, dneska je toho na mě moc a tohle mi nepomáhá.“ Oprášil jsem svoji vestu a usmál jsem se: „To vidím. Ale tobě se přece nic nestalo, za to můžeš být šťastná.“ „Máš

pravdu, jsem v pořádku," řekla a utřela si rukou slzy stékající po její tváři, „ale všichni ostatní jsou pryč.“ Cassidy se rozbředla ještě víc a mě zamrazilo: „Všichni...?“ Přikývla a ještě jednou mě objala, tentokrát už ne tak silně. „Byli jsme tam. Všichni až na tebe dorazili. Vyšla jsem ven, abych se podívala, jestli už nejdeš. A pak...“ ani nedokázala tu větu doříct, tak moc ji to vzalo. Dvacet čtyři zmařených životů. Mohlo jich být dvacet šest, kdybych se nezastavil u té sochy. Byl jsem rád, že jsem to udělal, zachránil jsem tím aspoň jeden život. Ale co Farnsworth, Osha nebo Sussana? Už jsem zažil explozi v šachtě, ale nic takhle rozsáhlého. Chvilí jsem doufal, že je to zlý sen a každou chvíli se proberu. Ale probuzení nepřicházelo. Bohužel nepřicházel ani nával smutku nebo něco takového. I když se říká, že chlapi nepláčou, cítil jsem se za to špatně. Chtěl jsem se jít na tu spoušť podívat, třeba by to ve mně vyvolalo aspoň nějaké pocity. Taky jsem se chtěl přesvědčit, že už tam není nic, co bych mohl udělat pro ty nebohé duše uvězněné v důlní šachtě. Já jsem byl ale taky uvězněný, v Cassidině sevření.

Takhle jsme tam stáli asi deset minut. Dokonce i srocení lidu před zablokovaným tunelem prořídlo. Cassidy mne konečně propustila. Otřela si oči a zasmála se: „Promiň.“ „Ne ne, to je v pořádku, já to chápu,“ usmál jsem se na ni, i když jsem nebyl zrovna nadšený, že to trvalo tak dlouho. „Asi se na to chceš podívat, že?“ řekla a ukázala za sebe. Přikývl jsem. Oba jsme se přesunuli k šachtě. Při pohledu na to mi tuhla krev v žilách. Ta zemina, pod kterou vedly hornické chodby, byla sesutá. Pochopil jsem, že se propadl strop. Byla velice mizivá šance, že by tam dole někdo přežil. A i kdyby, určitě bychom se k němu nedostali včas. Všechno bylo pryč. Všichni navždy zůstanou dole společně s dvaceti pěti lety života jednoho muže, co je tam nechal. Ale kdyby tam byl s nimi, mohl by něco změnit?

„Isaaku?“ uslyšel jsem za sebou Cassidin hlas. Zvedl jsem se ze země a otočil se na ni. „Chtěla jsem se zeptat,“ odmlčela se a podívala se stranou, „kvůli čemu jsi se tak zdržel?“ Nezbývalo mi nic jiného než se zasmát. Byla to taková hloupost. Hloupost, která zachránila dva životy. „Pamatuješ si tu sochu, o které jsem vám vyprávěl?“ zeptal jsem se a začal jsem v tašce hledat pohár, co jsem dnes oné soše ukradl. „Myslíš tu, o které jsi básnil více než Abernathy o svobodě?“ zasmála se Cassidy hořce. Pokývl jsem hlavou: „Tak...“ Větu už jsem nikdy nedokončil. Nahmatal jsem pohár a projel mnou zvláštní pocit. Čas kolem mě se začal zpomalovat a všechno začalo světlat. Nakonec se úplně zastavil a já stál v nějakém bílém prostoru. Rozhlédl jsem se kolem, abych našel Cassidy nebo cokoli, co by mi naznačilo, že jsem stále spojený s reálným světem. Vytáhl jsem číši z tašky a snažil jsem se přijít na to, jak jsem se zde ocitl. V tu ránu se ozval hlas: „Není to politováníhodné?“ Lekl jsem se tak moc, že jsem pohár upustil. Nevěděl jsem, odkud ten zvuk přišel. Rozhlédl jsem se znova okolo sebe a natáhl jsem ruku po poháru. On už tam ale nebyl. Zdvihl ho už někdo jiný. Nebyl to člověk, i když její figura člověka připomínala. Byla celá bílá a zářila. Bylo celkem těžké ji rozeznat od prostoru samotného. „Všichni ti lidé,“ řekla osoba a přejela jedním ze svých světlélkujících prstů po okraji poháru, „neprožili si toho už dost?“ „Možná proto je lepší, když jsou všichni pod drnem,“ ušklíbl jsem se a strčil jsem si ruce do kapes u kalhot, „doslova.“ Sice to byla postava bez tváře, ale dokázal jsem si domyslet její úsměv: „Celkem chladný humor. Mluvíš zde o svých přátelích.“ „Co je pryč, je pryč,“ řekl jsem. „Razím teorii, že bychom neměli dlouho přemýšlet nad minulostí.“ „A co kdybys měl tu možnost minulost změnit?“ zeptala se bytost vlídně. Podíval jsem se na ni se zdvihnutým obočím: „Jak jsem řekl, co je pryč, už se nevrátí. Je to důležitá životní zkušenost a neměla by se měnit.“ „Ale ty tuhle možnost nyní máš, není to sobecké jí nevyužít?“ dotázala se. „Maximálně bych mohl změnit svoji minulost,“ odvětil jsem a zahleděl se do dálky, „mohl bych dostudovat, pak bych neskonal v dolech. Je bych nikdy nepoznal, nikdo by na mě nemohl být našťvaný za to, že se málo zajímám.“ Osoba si povzdychla: „To by bylo plýtvání. Máš v rukách obrovskou sílu, Isaaku. Nemůžu ti dovolit, abys ji takhle promarnil.“ „Takže ty prostě chceš, abych je zachránil,“ zamračil jsem se. „Nemám proč, já jsem vyvázl bez zranění.“ „Dobrá,“ vzdychla znovu postava, „já tedy přitvrdím.“

Z toho, co se stalo potom, se mi zamotala hlava. Celý ten bílý prostor se najednou proměnil. Skoro jsem ztratil pevnou půdu pod nohama. Teda, jestli by se ta bílá, zářivá plocha dala považovat za pevnou zemi. Nově vytvořený prostor připomínal město, nevytluzoval ale žádný zvuk. Bylo to až nepřirozené. Ta postava, se kterou jsem předtím mluvil, nezmizela. Spíš teď zářila jako hvězda. „Kde to jsme?“ zeptal jsem se. „V minulosti,“ odpověděla stroze. Po chvíli jsem si uvědomil, že město, ve kterém stojíme, je Refuge. Bylo to město, kde bydlela většina mých přátel. „Poznáváš ho?“ otázala se osoba a ukázala na člověka, co zrovna šel po ulici. „To je Lawrence,“ odpověděl jsem. Lawrence se mnou pracoval v dolech. Byl to vždycky podivín. Často zapomínal věci. Většina z nás k němu měla jistý odpor, protože se někdy choval jako malé dítě. Harlan si vždycky s sebou nosil svěcenou vodu, prý aby mu ten ďábel, který má vypůjčené jeho tělo, nemohl ublížit. Emrich zase párkrát říkal, že ho viděl, jak mlátí hlavou do stěny. Když ale nebyl v tomhle rozpoložení, dobře se s ním povídalo. Chvilku jsem s tou postavou pozoroval, jak se prochází městem. Párkrát po něm někdo něco hodil, ale jeho problémy mne nezajímaly. „Proč mi to ukazuješ?“ podíval jsem se na ni nechápavě. Postava mi můj pohled neopětovala. Neotočila hlavu, tak jsem předpokládal, že stále pozoruje Lawrence. „Tento hoch měl velice složitý život,“ začala, „všichni na něj shlíželi z vysoka.“ „A divíš se? Byl to blázen,“ ušklíbl jsem se. Osoba zavrtěla hlavou: „On za to nemohl. Nevím, jestli bys to pochopil, proto ti to řeknu takhle. Byl nemocný a nikdo ho nemohl vyléčit. Už vůbec ne, když se k němu všichni chovali tím stejným způsobem.“ Podíval jsem se na Lawrence. Ať už to byl kterýkoliv den, Lawrence právě seděl na lavičce před svým domem. Kýval se ze strany na stranu a něco si sám pro sebe mumlal. „A není lepší, že už tohle nemusí trpět?“ otočil jsem se znovu na bílou postavu. „Byl ještě mladý, určitě měl nějaké sny, co si chtěl splnit,“ řekla a sklonila hlavu, „tobě to asi moc neříká.“ Zamručel jsem a odvrátil pohled stranou. Scenárió se ovšem o něco posunula. Tentokrát byla tma. Podíval jsem se kolem, abych viděl, co mi postava ukazuje teď. Lawrence stále seděl na té lavičce. Stále se kolébal ze strany na stranu, ale teď z nějakého důvodu brečel. Nebyl jsem sice mistr v odezírání ze rtů, ale poznal jsem, že pořád dokola opakuje svoje jméno.

Tentokrát jsme byli v nějaké budově. Ani mi figura nemusela nic ukazovat, ihned jsem spatřil Ulricha a Xaviera. Ulricha jsem si vždycky spojoval s Morrisonem, Randallem a Williamsem. Všichni čtyři pracovali v dolech déle než já. A Xavier? On a Ulrich prostě patřili k sobě. Někdy se mi však zdálo, že Xavier nejeví k Ulrichovi takovou náklonnost jako on k němu. Xavier byl stíhlý, byla mu nadělena výjimečná inteligence. Ulrich byl naopak muž silnější postavy, který většinu svých problémů řešil svými vlastníma rukama. Výborně se doplňovali. Na tomhle výjevu seděl Ulrich u jednoho ze stolů a hrál karty s dalšími lidmi. Xavier stál vedle něho, těžko říct, jestli mu v něčem radil nebo jen dělal mentální podporu. Vypadali sebejistě, asi vyhrávali. „Jaký nešťastný osud mohl potkat tyhle dva?“ ušklíbl jsem se. „Ulrich měl rád sázky,“ řekla bílá postava, „brával Xaviera s sebou, protože mu dokázal přesně říct, jaký tah jim zajistí výhru.“ Mezitím se Xavier pleskl dlaní do čela. „Ulrich vsadil všechno na špatnou kartu,“ pokračovala, „Xavier nenesl žádnou vinu, ale dluh padl na oba.“ „To je jejich chyba,“ odsekl jsem, „teď už ji ani nemusí napravovat.“ Mohl bych odpřísáhnout, že se někde v tom bílém světle objevil úsměv: „Většina skončila v dolech, protože se v jejich životě stala chyba. Ty to tak přece máš taky.“ Zastyděl jsem se. Je tak moc zbytečné měnit minulost a zachránit všechny ty lidi? Ihned jsem tu myšlenku zahnal. Tuhle šanci nedostane jen tak někdo, neměli bychom ji mít ani my.

Když se scéna opět změnila, snadno jsem rozeznal Cassidy od ostatních lidí. „Proč mi ukazuješ Cassidy? Ta přece výbuch přežila,“ zeptal jsem se lehce zmateně. „Cassidy spojuje více lidí, než si myslíš,“ řekla postava. Po chvíli jsem zahlédl menší povědomou tvář vedle Cassidy. Byla to Dana. „Dana a Cassidy si vždycky byly velmi blízké, že?“ pokračovala. „Až moc blízké.“ Když mi došlo, co tím myslí, zamračil jsem se: „Tohle je vyloučené.“ Ta bílá bytost mi na to neodpověděla. Asi čekala na moment, kdy si všimnu, že před nimi jde Barnes s pouty na rukou. „Barnes zabil svého bratra, Danina otce,“ řekla bytost, „šel k soudu, Dana musela být přítomná taky a Cassidy ji doprovázela. Tam se ale něco zvrtilo, jeden začal hanit druhého

a nebyla zničena reputace pouze jednoho člověka. Emrich tam byl také, někdo ho nařkl z pytláctví. Stejně tak Williams, ale řeči o podvádění jeho zákazníků se začaly roznášet až potom, co odešel ze síně.“ „A byla to pravda?“ podíval jsem se na postavu. Přikývla: „Ale na důvod už se nikdo neptá.“ Zamračil jsem se. Nechtěl jsem se ptát na příčinu jejich ilegálních činností, ale vrtalo mi hlavou, proč by náš vedoucí podváděl lidi. Stejně jsem měl na mysli stále tu jedinou jistou věc: „Všichni se teď mají líp.“

Už jsem pochopil, o co té figuře asi jde, a proto jsem se ihned začal rozhlížet. Ona asi vycítila, že se již snažím své spolupracovníky vyhledat sám, a nechala mě v tom. Chvilku mi trvalo, než jsem našel Oshu. Osha byl cizinec, on a jeho rodina se přistěhovali poměrně nedávno. Chvilku mu trvalo, než si osvojil naši řeč, stále však v jistých ohledech zaostává. „Osha nové prostředí přijal překvapivě rychle,“ řekla osoba, „ne všichni však přijali jeho. Spousta lidí mu nevěřila, nechtěli mu dát normální práci.“ Oba jsme se dívali na obraz Oshy a jeho rodiny. Pravděpodobně mluvili jeho domovským jazykem, mohl jsem si to živě představit. Musel jsem zavřít oči, všechny tyto výjevy se mi pomalu začínaly dostávat pod kůži. „Říkáš pořád to stejné,“ zamračil jsem se, „myslím, že znáš moji odpověď.“ I když jsem ji v té době neviděl, věděl jsem, že mě propalovala pohledem: „Myslela jsem, že na Oshovi ti záleželo víc.“

Další na řadě byl Farnsworth. Nemyslel jsem si, že bude mnoho, co o něm nevím, byly jsme nejlepší přátelé. Viděl jsem tuhle část naší procházky minulostí jako čas na oddech. Ale Farnsworth měl očividně mnohem víc na srdci než na jazyku. Bez velkých obtíží jsem poznal, že jsme u něj doma. Bylo zde však více věcí. Farnsworth stál uprostřed místnosti a hádal se s nějakou ženou. Tedy, spíše se ona dohadovala s ním, Farnsworth jí nedokázal její argumenty oplácet. „Věděl si, že měl Farnsworth ženu?“ zeptala se postava. Zavrtěl jsem hlavou: „Ne... S tímhle se nám nikdy nesvěřil.“ Sledoval jsem, jak se scéna změnila do dnešní podoby. Farnsworth zmateně přecházel po místnosti a hledal, kam se poděly všechny dekorace a jeho žena. „Obrala ho o všechno. Všechny cenné věci, které dokázala naložit na vozík, zmizely společně s ní,“ řekla bytost, „znal jsi ho skutečně tak dobře?“ Bylo mi do breku. Byli jsme tak dobří přátelé a já se až teď dozvídám o jeho životě. „Co po mně vlastně chceš?“ obořil jsem se na ni, „říkáš mi, jak špatné věci se jim staly. Říkáš mi chyby, které v životě udělali. Chceš, abych změnil život jednoho nebo prodloužil život všech?“ Bytost se na mě otočila: „Chci, abys zvážil svoje možnosti, Isaaku.“

Další zastávka byla kousek za městem. Skupina lidí tam skládala dříví na hromadu. Až po chvíli mi došlo, co vlastně dělají. Na tenhle incident jsem si pamatoval, stalo se to asi před pěti lety. „Tohle je finále naší výpravy,“ řekla postava, „a je to asi ta nejdůležitější část tohoto příběhu.“ Rozhlédl jsem se kolem, opět jsem hledal nějakou známou tvář. Kousek od toho všeho stál Terrence. Nenosil dřevo společně s ostatními lidmi, jen hleděl, jak se hranice zvětšuje. „Asi víš, že tady upálili tu čarodějnici,“ začala postava. Přikývl jsem: „A její hněv zapálil město.“ Postava zavrtěla hlavou, aby vyjádřila svůj nesouhlas: „To je to, co říkají lidé, ale byl to spíše smutek jejího syna.“ „Ona měla syna?“ vyjekl jsem překvapeně. Výjev se změnil. Nebe bylo tmavé a někde za městem hořel veliký oheň. Světlo louče osvětlovala Terrencův obličej. Když si přiklekl k jednomu z dřevěných domů, aby ho zapálil, u hranice za hradbami se něco bílé zablesklo a scéna se vrátila do jejího původního světlého vzezření. „Při tom požáru zemřelo mnoho lidí a ještě více lidí přišlo o majetek,“ řekla osoba a sklonila hlavu, „mezi mrtvými byla Randallova žena a dcera, Niallova matka, Quincioho otec a Keithovi zemřeli oba rodiče. Niall zůstal s malou sestrou a otcem, ze kterého se stal alkoholik. Musel tím pádem živit úplně celou rodinu, ale většinu našetřených úspor propil otec. Quincy měl hodně sourozenců, jeho matka sice nezemřela při požáru, ale pár let už taky na světě nebyla. Zůstal úplně sám a musel se postarat o svoje mladší sourozence. A Keith? Tomu nezbyl nikdo, ale Williams a Emrich tu rodinu znali, a proto chtěli pomoci, i když tím porušili zákon. Sussanina matka sice požár přežila, ale měla velice vážné popáleniny. Sussana se nejdříve živila na ulici. Přestala s tím, když její matka svým zraněním podlehla. Jeden z jejích zákazníků byl náhlým koncem její kariéry hluboce zasažen, a proto o tom všem řekl. Perkins a Vanessa nepřišli pouze o dům, ale i o nenarozené dítě. Vanessa v té době ani

nevěděla, že byla těhotná, oba nastoupili do dolů a při návalu stresu a těžké práce Vanessa o dítě přišla. Galding, Yael a jeho sestra Zelda přišli pouze o střechy nad hlavou. Barnes byl první, kdo začal mluvit o tom, že ta žena je čarodějnice. Všechnu tu spoušť si kladl za vinu a už trošku mu z toho šplouchalo na maják. Proto zabil svého bratra, viděl v něm sám sebe. A na konec je tu Jerry. Byl to on, kdo vydal rozkaz k upálení té ženy. Lidé mu jejich ztrátu dávali za vinu, a proto resignoval. Všichni se uchýlili do dolů, byla to jejich skrýš. Randall ale nevydržel přítomnost všech těch lidí, až moc mu připomínali jeho vlastní ztrátu, a proto způsobil ten výbuch.“ Když dokončila svůj monolog, měl jsem v plánu říct to, co zde opakuju pořád dokola, ale nedokázal jsem to. Tak málo jsem je znal. Míjel jsem je každý den, nespočetněkrát jsem je zdravil a teprve teď jsem je skutečně viděl. Viděl jsem jejich příběh, ne jen jejich tvář. „Ale co ostatní?“ zeptal jsem se. „I když život většiny byl zničen požárem, některým můj zásah do dění nepomůže.“ Sice mi bylo na začátku řečeno, že mám pouze zvážit své možnosti, ale jenom jedna se zdála správná. Věděl jsem, co je nutno udělat, ale bylo více způsobů, jak toho cíle dosáhnout. Mohl jsem se pokusit přemluvit Randalla, aby se nenechal tolik ovládat svými emocemi, ale stejně by mne neposlechl. Taky jsem mohl všem říct, ať nechodí v ten den do práce, ale obojí bylo takové jednostranné řešení. Mám tu možnost jim všem dát lepší život, musím se více snažit. „Myslím, že řešení je přesvědčit Terrence, Jerryho nebo Barnese, aby neudělali to, co by normálně udělali. Problém je, že mě v té době neznali,“ řekl jsem. „Mám jednoho z nich zabít, aby se ten řetěz přerušil?“ „Doufám, že to nemáš v plánu,“ řekla postava a podala mi pohár, „ale je to jedna z možností. Tu zrovna moc nedoporučuji, snažíme se tady životy zachránit, ne je zmařit.“

Když jsem si pohár vzal zpátky, postava zmizela. Stál jsem uprostřed Refuge. Kde začít? Ani jeden z mužů, za kterým jsem se chystal jít, by na moji radu v té době nedal. Ale možná bych mohl přesvědčit Terrencovu matku, aby odjela z města dříve, než ji Barnes označí za čarodějnici. Šel jsem tedy k Terrencovu domu.

Dveře mi otevřela poměrně mladá, dobře vypadající žena. Zevnitř to vonělo bylinkami, nějaké byly dokonce pověšené venku. „Kdo jste?“ zeptala se. Natáhl jsem ruku, abych se s ní seznámil, jak se sluší a patří: „Moje jméno je Isaak a...“ „Isaak?“ skočila mi žena do řeči a zavolala na svého syna, „vidíš, říkála jsem, že přijde!“ „Omlouvám se, ale myslím, že nechápu,“ řekl jsem zmateně a stáhl jsem ruku zpátky, protože jsem věděl, že se odezvy nedočkám. „No,“ začala žena, „vy jste náš zachránce. Poslalo vás to světlo, že ano?“ Nervózně jsem se usmál: „To jo, ale o tom byste neměla vědět.“ „Ta záře vám řekla, ať přijдете,“ vysvětlovala žena, „a mně zase řekla, že vás mám poslechnout.“ Podíval jsem se jí do očí a položil jí ruce na ramena: „Dobře, vezmu to stručně a prosím žádné otázky. Musíte opustit město...“

Výjev se zamlžil. Ocítl jsem se opět před vstupem do důlní šachty. Nebyla zavalená a Cassidy nestála vedle mě. Vyšlo to. Rozbrečel jsem se samou radostí. Asi byl čas jít do práce. Nemohl jsem se však hnout. Moje nohy se nechtěly odlepit od země. Podíval jsem se dolů, abych věděl, jaká síla mne drží při zemi. Moje nohy se začaly měnit v kámen. Ihned jsem poznal, že tohle je konec. Dvacet pět životů výměnou za jeden. Strašná to cena, když ten los padne na vás. Měl bych být rád, jsem teď hrdina, ale kdo ví, že jsem něco hrdinského dokázal? Bude si někdo pamatovat můj příběh, bude si někdo pamatovat moje jméno? Potká mne stejný osud, jako tu sochu, kterou jsem tolik obdivoval. Určitě si zaslouží obdiv, také se vrátil v čase, aby něco změnil. Tolikrát jsem kolem něj šel a teprve teď vím, jaký byl jeho osud. A ten osud si teď prožiju na vlastní kůži.

Marika Slavičová
15 let
Badalky 16, Lysice

